

Identificarea Sistemelor – Laborator 9

Metoda variabilelor instrumentale

Organizare

- Acest laborator se rezolvă independent de către fiecare student. Doar dacă există mai mulți studenți decât calculatoare, studenții se pot grupa câte doi la un calculator.
- Soluția constă din cod Matlab. Codul va fi verificat și rulat de către profesor, în timpul laboratorului, și prezența la laborator va fi validată doar dacă aveți o soluție funcțională și originală. Prezențele la toate laboratoarele trebuie validate pentru eligibilitate la examen. Cum cel mult două laboratoare se pot recupera la sfârșitul semestrului, acumularea a trei sau mai multe laboratoare lipsă la orice moment de timp duce automat la pierderea finală a eligibilității.
- Discutarea ideilor între studenți este permisă și chiar de dorit, dar copierea sau schimbul direct de cod este interzis. Încălcarea acestei reguli va duce la invalidarea soluției.

Descrierea laboratorului

Vom studia în acest laborator metoda variabilelor instrumentale (VI), vezi Partea 8 din materialul de curs, *Metoda variabilelor instrumentale. Identificarea în buclă închisă*.

Fiecărui student i se alocă de către profesor un index pentru setul de date. Apoi, studentul descarcă fișierul Matlab ce formează baza laboratorului de pe pagina cursului:

http://busoniu.net/teaching/sysid2018/index_ro.html

Fișierul conține datele de identificare în variabila `iD`, și separat datele de validare în variabila `val`. Se știe în avans că ordinul sistemului este n , dat în variabila `n` din fișierul de date, și că perturbația nu este zgomot alb, ci este colorată. Toate ordinea polinoamelor din modelele de mai jos trebuie alese în concordanță cu această valoare a lui n .

În prima parte a laboratorului, vom implementa metoda VI cu instrumente arbitrate, generate printr-o funcție de transfer în timp discret:

$$x(k) = \frac{D(q^{-1})}{C(q^{-1})} u(k)$$

De exemplu, dacă $C(q^{-1}) = 1 + 0.5q^{-1}$ și $D = 0.1q^{-1}$, atunci VI sunt calculate prin simularea $x(k) = -0.5x(k-1) + 0.1u(k-1)$. Pentru a rezolva problema de identificare eficient în Matlab, va fi util să rescriem sistemul de ecuații din metoda VI într-o formă rezolvabilă prin împărțirea la stânga matriceală (operatorul `\`). În acest scop, pornim de la ecuația (8.3) din materialul de curs și o scriem sub forma:

$$\left[\frac{1}{N} \sum_{k=1}^N Z(k) \varphi^T(k) \right] \theta = \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N Z(k) y(k)$$

sau echivalent: $\tilde{\Phi} \theta = \tilde{Y}$

unde $\tilde{\Phi} = \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N Z(k) \varphi^T(k)$ este o matrice $n \times n$ și $\tilde{Y} = \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N Z(k) y(k)$ este un vector $n \times 1$. De notat tildele, care înseamnă că aceste elemente sunt variante ale regresilor ARX și ale ieșirilor originale ale sistemului, "modificate" de către VI. Sarcina dvs. este să implementați algoritmul într-o funcție care

primește la intrare setul de date de identificare, ordinele modelului na și nb , și polinoamele C și D ca vectori de coeficienți în ordinea crescătoare a puterilor lui q^{-1} ; și care produce la ieșire modelul de tip VI găsit, în formatul `idpoly`.

Cerințe:

- Identificați un model ARX cu ordinele $na = nb = n$ și studiați-i calitatea. Puteti folosi funcția Matlab `arx` sau codul dvs. de la laboratorul de ARX.
- Aplicați metoda VI cu variabilele instrumentale simple:

$$Z(k) = [u(k - nb - 1), \dots, u(k - na - nb), u(k - 1), \dots, u(k - nb)]^T$$

folosind funcția dvs. cu polinoamele alese corespunzător: $C(q^{-1}) = 1$ și $D(q^{-1}) = -q^{-nb}$.

- Aplicați metoda VI cu variabilele instrumentale:

$$Z(k) = [-\hat{y}(k - 1), \dots, -\hat{y}(k - na), u(k - 1), \dots, u(k - nb)]^T$$

unde ieșirile $\hat{y}$ sunt cele ale modelului ARX găsit anterior. Folosiți din nou funcția dvs. dar alegeți C și D din modelul ARX. Comparați rezultatele cu cele obținute de către modelul ARX, și cu variabilele simple.

- Repetați cele două puncte anterioare cu funcția Matlab deja furnizată `iv`, și verificați că obțineți rezultate similare celor ale funcției dvs. (datorită unor detalii algoritmice s-ar putea să nu fie identice). Alegeți $nk = 1$ în `iv`.

Funcții relevante din toolbox-ul de identificare a sistemelor: `arx`, `iv`, `compare`. Indicii: (i) Construiți $\tilde{\Phi}$ și $\tilde{Y}$ eficient, prin adunarea de termeni calculați matriceal în Matlab. (ii) După ce aveți polinoamele A și B ca vectori de coeficienți în ordinea crescătoare a puterilor lui q^{-1} , folosiți `idpoly` (A , B , $[ ]$, $[ ]$, $[ ]$, 0 , Ts) pentru a genera modelul VI, unde Ts este perioada de eșantionare. (iii) Nu uități că toți vectorii de coeficienți din polinoame trebuie să conțină întotdeauna coeficienții constanți (pentru puterea 0 a argumentului q^{-1}), care trebuie să fie 1 în C și A , și 0 în B .